

## Presentació

Entre el mes de febrer de l'any 2002, l'Institut del Patrimoni Cultural de la Universitat de Girona va prospectar i excavar una finca anomenada Collet Est, a Sant Antoni de Calonge, que se situava a molt poca distància de la vil·la romana del Collet. La llei, per les troballes superficials efectuades i per la proximitat a un jaciment conegut i de notable entitat, així ho exigia. La identificació de restes estructurals complexes d'època romana van exigir l'excavació d'una gran àrea, cap a tramuntana, on es concentraven les evidències. L'excavació, que va promoure i va pagar l'empresa constructora Lemoc XXI, S. L. i que es va perllongar fins al mes de novembre, va permetre recuperar l'antiga bòbila associada a la vil·la, un model que es va repetint contínuament en aquestes terres (Fenals, a Lloret de Mar, Pla de Palol, a Platja d'Aro, Llafranc,...), que estigué en activitat entre el darrer terç/darrer quart del segle I aC i mitjan segle I dC. Un conjunt complex, amb fins a 16 forns, basses de decantació, abocadors, sales d'emmagatzematge i de treball i espais fets servir pels terrissaires, molt ben conservat que el converteix, ara mateix, conjuntament amb la bòbila d'Ermedàs, a Cornellà de Terri, en una de les terrisseries antigues més ben preservades de Catalunya.

L'interès de la descoberta es va veure augmentat per la localització, damunt de les velles estructures abandonades, d'un petit cementiri rural que calia posar en relació amb la vil·la, tan pròxima. Eren, en total, 34 inhumacions segures, un nombre significativament alt pel que fa a aquesta mena de necròpolis, i que constituïa un element plenament autònom dins del conjunt de l'excavació que feia possible un estudi independent i molt més ràpid que el de la terrisseria dificultat per l'extensió de l'àrea excavada i per la quantitat immensa del material arqueològic, de tota mena, recuperat.

Aquesta independència temàtica va promoure l'anàlisi del petit cementiri rural que, de seguida, vam pensar que podia ser el pal de paller d'un treball més ambiciós, obert a diversos investigadors i que intentés dibuixar l'estat de la qüestió sobre el món funerari romà al camp, en un territori molt determinat, i que ofereix uns trets característics i una manera de fer ben definida.

Per una banda, s'han aplegat treballs molt recents, alguns parcialment publicats (Raset de Baix, el Turó de l'Escorxadors,...) i altres de més coneguts i ja clàssics però que agrupats agafen una volada ben diferent. Finalment, s'incorpora a aquest estudi global el cementiri nord de la vil·la del Pla de l'Horta, a Sarrià de Ter, que era objecte d'excavació, encara, el proppassat mes de juny i on, per no trencar la unitat del conjunt, s'incorporen un seguit de tombes més tardanes, plenament cristianes encara que molt probablement arrianes, que hem deixat de costat en aquesta recopilació per tractar-se d'una realitat diferent que mereix un monogràfic propi.

En un moment inicial aquesta publicació havia d'haver incorporat l'estudi bioarqueològic de les restes òssies humanes recuperades en l'excavació. Problemes tècnics de darrera hora ens obliguen a deixar aquesta part per a una propera monografia que esperem tenir enllestida dins de l'any 2006.

Volem agrair a tots els participants l'esforç que han fet per poder-hi col·laborar malgrat el poc temps que han tingut per preparar-ho, situacions personals molt delicades o, com ja hem vist, excavant i simultàniament preparant-ne l'estudi. Cal recordar, finalment, Camila Oliart, la brillant autora de l'estudi bioarqueològic que hem fet servir i que ha permès arribar a un nivell de detall extraordinari

Estem convençuts que aquesta monografia haurà de ser un bon punt de partida per conèixer millor un tema poc tractat, mancat, certament, de dades però, sobretot, frenat per una absoluta dispersió de les notícies.